

A ZÁRÓDOLGOZAT/SZAKDOLGOZAT/DIPLOMADOLGOZAT TARTALMI KIVONATA

Dolgozat címe: A SZÍNÉSZ TEST FELETTI URALMA

A dolgozatot készítő hallgató neve: Szentgyörgyi Dániel

Színművész O, Nappali tagozat, Ötödik évfolyam
Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem Kaposvári Campus
Rippl-Rónai Művészeti Intézet

Belső témavezető: Kéri Katalin tanszékvezető, művésztanár

A 21. század színház művészetének egyik alapvető problematikája, a színész test feletti uralma. Dolgozatom annak feltárására vállalkozik, hogy a 20. század kezdetétől induló forradalmi változások kutatásával, a változások legmarkánsabb szereplői életének a tanulmányozásával. Az ő módszertanuk analizálása segített a mozgáskultúra, a test használata a színművészetben témakör kibontásában, és annak a kérdésnek a megválaszolásában: Mennyi érvényesülési joga van a fizikalitásnak a modern színházban? A modern színházművészetet megújító rendezők majd mindegyike reflektált a színész testének problematikájára, és igyekezett feltárni a test teatralitását, vagy teatralissá tételének újabb lehetőségeit. A fizikai képzés előtérbe helyezésével, és módszereinek kidolgozásával egyre újabb változásokat hoztak a színházról való gondolkodásba. A mozgáskultúra változásai gyökeres szemléletváltást okoztak az egész színházi gyakorlatban. Megváltozott az előadások dinamizmusa, a közönséggel való viszonya is. A dolgozatban áttekintett munkásságok, színház technikai fejlődés, eredmények ékesen bizonyítják a test- és mozgáskultúra fontosságát nemcsak a színpadi vizualitás, az előadások dinamizmusa részeként, de a színész mentális és fizikai felkészültsége, szempontjából is. Ez a fizikai felkészültség nemcsak a színpadon megoldandó mozgás feladatok kivitelezésében segíti a színészt, de saját teste megismerésén, megfigyelésén keresztül egy újfajta koncentrációra, szerepbe való beleélésre, saját mentális energiáinak felszínrehozására teszi képessé.

Kutatásom arra tér ki továbbá, hogy mindezek a forradalmi változások nem jöhettek volna létre az ősi, elsősorban ázsiai színházi hagyományok feltárása, és elsajátítása nélkül. A változásokat előidéző színházi szakemberek mindegyike támaszkodott valamilyen mértékben ezeknek a hagyományoknak a beépítésére saját színházi metodikájába. A kutatásom egyrészt történeti áttekintés, másrészt összehasonlító elemzés, amelynek során többek között Sztanyiszlavszkij, Grotowski, Barba Mejerhold módszertani azonosságait és különbségeit vizsgálom.